

Szkoła Podstawowa
Nr 23
im. Edwarda
Szymańskiego
w Warszawie

Kurier Ochocki

Drodzy Czytelnicy!

Listopad jest szczególnym miesiącem jeśli chodzi o historię Polski, bowiem 11 dnia tego miesiąca obchodziliśmy uroczystość Narodowego Święta Niepodległości. Jest to data dla nas ważna, dlatego tak wiele artykułów w listopadowym numerze Kuriera Ochockiego będzie dotyczyło właśnie tego wydarzenia.

W tym numerze:

Narodowe Święto Niepodległości – s. 2

Pierwsze dni niepodległej Polski – s. 2-3

*Jak doszło do odzyskania przez Polskę
niepodległości – s. 4*

Józef Piłsudski – s. 5

Krzyżówka „Dzień Niepodległości” – s. 6

Kasztanka – s. 7

Józef Haller – s. 8-9

Opowiadanie „Szkoła w domu” – s. 10

Pozytywne fakty na pocieszenie – s. 10

Budowa niepodległej II RP – s. 11

Ignacy Paderewski – s. 12

Recenzja „Jeździec” – s. 13

Krzyżówka Biało-Czerwona – s. 14

Dowiecie się między innymi o tym, jak doszło do tego, że po ponad 123 latach nieobecności na mapach politycznych, Polska odzyskała niepodległość. Poznacie ważne osoby, które się do tego przyczyniły, a także dowiecie się paru ciekawostek z ich życia. Nie każdy bowiem wie, że klacz marszałka Piłsudskiego miała na imię... ale o tym w najnowszym numerze Kuriera Ochockiego! Fani opowiadań, recenzji i Pozytywnych Faktów na Pocieszenie również znajdą tu swoją rubrykę do poczytania. Nie zwlekajcie zatem tylko sięgnijcie po świeże artykuły z naszej szkolnej gazetki.

Opiekunowie:

p. A. Badaszewska
p. A. Gajda
p. A. Kowalska
p. I. Nowak

Zespół redakcyjny:

Maciek Bartosz-Białoskórski kl. 6c
Wojciech Bartosz-Białoskórski kl. 7a
Anna Błasińska, kl. 8a
Urszula Bojakowska kl. 5b
Michał Garbarczyk, kl. 8b
Anika Grabowska kl. 8a
Ida Jędraszka kl. 8a
Karol Machul, kl. 8a
Kajetan Miciński-Byrski kl. 5b
Adam Roslanowski, kl. 7a
Aleksandra Prysłowska, kl. 8b

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

– święto państwowe w Polsce obchodzone corocznie 11 listopada dla upamiętnienia odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918, po 123 latach zaborów (1795–1918). Święto zostało ustanowione ustawą z dnia 23 kwietnia 1937, zniesione ustawą Krajowej Rady Narodowej 22 lipca 1945, przywrócono je ustawą w okresie transformacji systemowej w 1989. Jest dniem wolnym od pracy.

Odzyskiwanie przez Polskę niepodległości było procesem stopniowym. Wybór 11 listopada uzasadnić można zbiegiem wydarzeń w Polsce z zakończeniem I wojny światowej dzięki zawarciu rozejmu w Compiègne 11 listopada 1918, pieczętującego ostateczną klęskę Niemiec. Dzień wcześniej przybył do Warszawy Józef Piłsudski. W tych dwóch dniach, 10 i 11 listopada 1918, naród polski uświadomił sobie w pełni odzyskanie niepodległości, a nastrój głębokiego wzruszenia i entuzjazmu ogarnął kraj. Jędrzej Moraczewski opisał to słowami:

Niepodobna oddać tego upojenia, tego szału radości, jaki ludność polską w tym momencie ogarnął. Po 120 latach przysły kordony. Nie ma „ich”. Wolność! Niepodległość! Zjednoczenie! Własne państwo! Na zawsze! Chaos? To nic. Będzie dobrze. Wszystko będzie, bo jesteśmy wolni od pijawek, złodziei, rabusiów, od czapki z bączkiem, będziemy sami sobą rządzili. (...) Cztery pokolenia nadaremno na tę chwilę czekały, piąte doczekało. (...)

Ida Jędraszka, kl. 8a

Źródła:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Narodowe_Święto_Niepodległości

Pierwsze dni niepodległej Polski

11 listopada uważa się za pierwszy dzień odzyskania przez Polskę niepodległości. Tego dnia w 1918 roku podpisano kapitulację Niemiec i zakończyła się I wojna światowa. Ponadto właśnie tego dnia działająca w Warszawie od września 1917 r. i powołana przez Niemcy i Austro – Węgry Rada Regencyjna, która w grudniu 1917 r. utworzyła gabinet ministrów, na czele z Janem Kucharzewskim, przekazała Józefowi Piłsudskiemu władzę wojskową i naczelne dowództwo podległych jej

Pierwsze dni niepodległej Polski

wojsk polskich. Trzy dni później Rada Regencyjna rozwiązała się, oświadczając jednocześnie, iż „*od tej chwili obowiązki nasze i odpowiedzialność względem narodu polskiego w Twoje ręce, Panie Naczelnny Dowódco, składamy do przekazania Rządowi Narodowemu*”.

Józef Piłsudski zrezygnował z planowanego wyjazdu do Lublina, gdzie od 31 października rozpoczęto przejmowanie władzy w okupowanej przez Austro – Węgry części Królestwa Polskiego. W nocy z 6 na 7 listopada w Lublinie powołano Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej, którego premierem został Ignacy Daszyński, przywódca galicyjskich socjalistów. Rząd ten, na wiadomość o powrocie Piłsudskiego z Magdeburga oddał mu się do dyspozycji. Z kolei 28 października w Krakowie w postowie polscy do parlamentu austriackiego powołali Polską Komisję Likwidacyjną, która dwa dni później przejęła władzę w Galicji. Na jej czele stanął Wincenty Witos, Przywódca PSL „Piast”. Józef Piłsudski stał się wkrótce rzeczywistym przywódcą tworzącego się państwa polskiego. Rada Regencyjna ustąpiła, rząd lubelski rozwiązał się, a Polska Komisja Likwidacyjna zaakceptowała istniejącą sytuację. W dniu 13 listopada Józef Piłsudski powierzył misję tworzenia nowego gabinetu Ignacemu Daszyńskiemu – szefowi rozwiązanego rządu lubelskiego. Zakończyła się ona niepowodzeniem, przede wszystkim z powodu sprzeciwu stronnictw prawicowych, zwłaszcza Narodowej Demokracji.

W dniu 18 listopada ostatecznie pierwszy oficjalny rząd niepodległej Polski utworzył Jędrzej Moraczewski. Cztery dni później nowy rząd opracował, a Józef Piłsudski zatwierdził „Dekret o najwyższej władzy reprezentacyjnej Republiki Polskiej”. Na mocy tego dekretu, który był swego rodzaju ustawą zasadniczą regulującą podstawy ustrojowe Republiki Polskiej, Polska stała się republiką.

Do czasu zwołania Sejmu Ustawodawczego pełną władzę w państwie sprawować miał Tymczasowy Naczelnik Państwa, który to urząd objął Józef Piłsudski. Dekretem z 28 listopada 1918 r. wybory do Sejmu zarządzane zostały na dzień 26 stycznia 1919 r. W dniu 29 listopada Józef Piłsudski objął urząd Naczelnika Państwa jako „Tymczasowy Naczelnik Państwa”. Rząd powołany przez Naczelnika był przed nim odpowiedzialny. Naczelnik zatwierdzał uchwały rządu i mianował wyższych urzędników państwowych. Już wcześniej Piłsudski sprawował najwyższą władzę wojskową.

Chociaż formalnie proklamowano niepodległość, a w Warszawie zaczęły powstawać władze państwowe, problemem było ustalenie granic nowego kraju. Przez kolejnych kilka lat młode władze Państwa Polskiego starały się zapanować nad procesem ustalania granic Polski. Nie obyło się jednak bez walk.

Wojciech Bartosz – Białoskórski, *kl. 7a*

Literatura:

- 1) Marek Borucki, *Historia Polski do 2010 roku*, Wydawnictwo Mada 2010.
- 2) Andrzej Garlicki, *Drugiej Rzeczypospolitej początki*, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 1996.
- 3) Andrzej Nowak, *Niepodległa 1864- 1924, Jak Polacy odzyskali Ojczyznę*, Wydawnictwo Biały Kruk, Kraków 2018.

Jak doszło do odzyskania przez Polskę niepodległości

Gdy w 1795 roku doszło do III rozbioru, Polska została wymazana z mapy świata na 123 lata. Prusy, Austria i Rosja dokonują trzeciego rozbioru naszego kraju. O odebraną wolność Polska walczy długo. Pomimo licznych powstań, nie udało się doprowadzić do odzyskania niepodległości. Dopiero światowy konflikt między zaborcami i I wojna światowa dają szansę na życie w wolnym kraju. W I wojnie światowej Rosja stanęła naprzeciw sojuszu Niemiec i Austro-Węgieł. Droga Polski do niepodległości była długa i ciężka. Mimo licznych powstań, wielu stoczonych bitew i oporu przeciwko zaborcom, dopiero w 1914 roku pojawiła się nadzieja na faktycznie odzyskanie kraju. Już od pierwszych miesięcy Wielkiej Wojny na terenach dawnego Państwa Polskiego zaczęły ożywiać się różne organizacje polityczne i niepodległościowe oraz formacje paramilitarne. W pierwszych latach wojny sytuacja międzynarodowa chociaż ogólnie dawała szansę na zmiany, nie stwarzała realnych okazji do rozpoczęcia działań. Dopiero pod koniec 1916 roku zaczęło się to zmieniać. W grudniu car Mikołaj II ogłosił zamiar stworzenia wolnego

Państwa Polskiego. Chociaż było to zagranie czysto propagandowe, mające na celu zachęcenie ludności do walki z Niemcami, był to również sygnał, że sprawa Polski nie została zapomniana. Coraz bardziej niekorzystna sytuacja Niemiec na frontach jesienią 1918 roku, oraz problemy z utrzymaniem kontroli nad terenami zamieszkanymi przez Polaków sprawiały, że szanse na odzyskanie niepodległości przy wsparciu Ententy były coraz większe. Punktem kulminacyjnym był 7 października 1918 roku, kiedy Rada Regencyjna ogłosiła manifest proklamujący odbudowanie Państwa Polskiego. 19 października powołana została Rada Narodowa Śląska Cieszyńskiego, a 28 października Polska Komisja Likwidacyjna w Krakowie, kierowana przez Wincentego Witosa. 10 października Józef Piłsudski po opuszczeniu twierdzy

w Magdeburgu przyjechał do Warszawy i nawiązał współpracę z Radą Regencyjną, która 11 listopada przekazała mu pełnię władzy nad odtwarzanymi oddziałami Wojska Polskiego. Tego samego dnia Niemcy skapitulowały, kończąc tym samym I wojnę światową. 14 listopada Piłsudski otrzymał pełną władzę cywilną, dzięki czemu możliwe stało się utworzenie nowych władz. 16 listopada do państwa Ententy wysłana została notyfikacja ogłaszająca powstanie niepodległego Państwa Polskiego. Zawieszenie broni kończące walki na froncie wschodnim zostało podpisane 8 października 1920r. W wyniku rozmów pokojowych w marcu 1921r. podpisano pokój w Rydze kształtujący granicę wschodnią Polski. W ten oto burzliwy sposób ukształtowały się krótko po odzyskaniu niepodległości granice państwa polskiego. Proces kształtowania granic trwał do 1923 roku i okupiony był ciężkimi walkami.

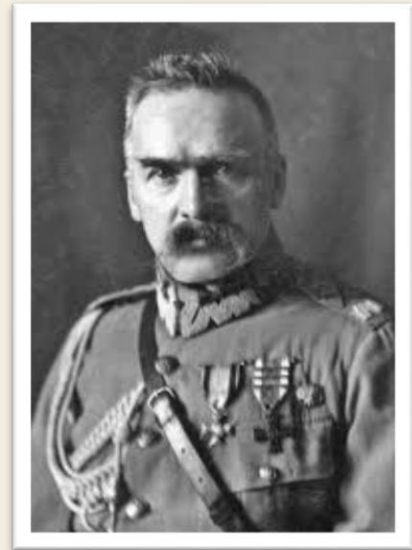
Anika Grabowska, kl. 8a

Źródła:

<https://www.smartage.pl/odzyskanie-niepodleglosci-przez-polske-w-1918-roku/>
<https://szczecin.tvp.pl/45286771/po-123-latach-zaborow-polska-odzyskala-niepodleglosc-jak-do-tego-doszlo>
<https://polskiedzieje.pl/xx-lecie-miedzywojenne/odzyskanie-niepodleglosci-przez-polske.html>
<https://www.smartage.pl/odzyskanie-niepodleglosci-przez-polske-w-1918-roku/>

Józef Klemens Piłsudski

Józef Klemens Piłsudski urodził się 5 grudnia 1867 w Zułowie, zm. 12 maja 1935 w Warszawie. Polski działacz społeczny i niepodległościowy, żołnierz, polityk, pierwszy marszałek Polski. Od 1892 członek Polskiej Partii Socjalistycznej i jej przywódca w kraju, od 11 listopada 1918 naczelny wódz Armii Polskiej. Wywarł decydujący wpływ na kształt polityki wewnętrznej i zagranicznej II RP. Miał dwie córki Wandę i Jadwigę.

W 1877 Józef, wraz z bratem Bronisławem, rozpoczął naukę w I Gimnazjum wileńskim, mieszczącym się w gmachu dawnego uniwersytetu. W gimnazjum bracia, razem z innymi uczniami, poddawani byli intensywnej rusyfikacji. W 1885 rok Józef zdał maturę. Jesienią 1885 rozpoczął studia medyczne na Uniwersytecie Charkowskim. Jako dwudziestolatek został zesłany na Syberię, skąd wrócił po pięciu latach. W początkowych dniach I wojny światowej podjął nieudaną próbę wzniesienia powstania narodowego na obszarze zaboru rosyjskiego. Od 1914 do 1917 roku główny Komendant Polskiej Organizacji Wojskowej. Następnie aresztowany i osadzony w niemieckiej twierdzy w Magdeburgu, co wzmocniło jego renomę jako bojownika o polską niepodległość.

Anna Błasińska, kl. 8a

Uwolniony w początku listopada 1918 roku przybył do Warszawy i 22 dnia miesiąca przyjął stanowisko Naczelnika Państwa. Po uchwaleniu konstytucji marcowej, znacząco ograniczającej rolę głowy państwa, zrezygnował z ubiegania się o urząd prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zrzekł się wszelkich funkcji państwowych i osiadł w dworku w Sulejówku. W 1926 roku przeprowadził wojskowy zamach stanu, przejmując realną władzę w państwie. W kolejnych latach piastował urzędy Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych i ministra spraw wojskowych, a przejściowo także premiera. Zmarł 12 maja 1935 roku w niespełna trzy tygodnie po uchwaleniu nowej konstytucji, mającej ugruntować jego pozycję polityczną.

Źródła:

https://ciekawostkihistoryhttps://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Pi%C5%82sudskiczne.pl/leksykon/jozef-pilsudski-1867-1935/

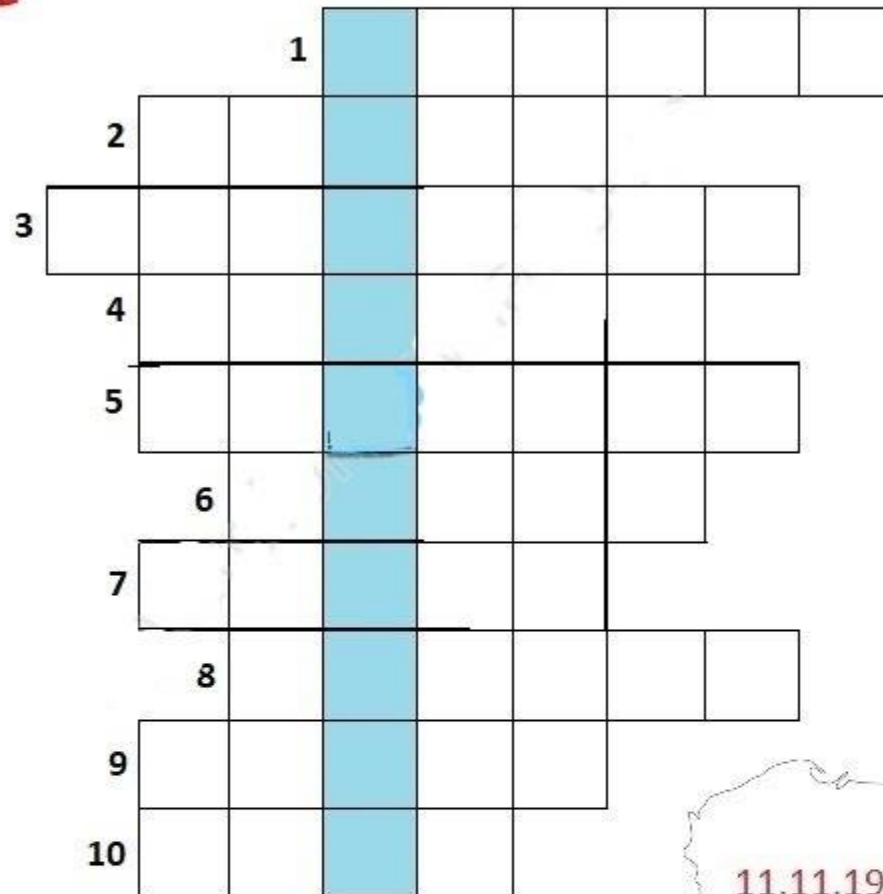

Dworek Józefa Piłsudskiego w Sulejówku

Krzyżówka

Dzień Niepodległości

1. Kraj, w którym mieszkamy.
2. Jeden z dwóch kolorów naszej flagi.
3. Miesiąc, w którym obchodzimy Dzień Niepodległości.
4. Na głowie króla.
5. Pierwsza stolica Polski.
6. Biały orzeł na czerwonym tle. Symbol narodowy.
7. Najwyższe Polskie góry.
8. Prezydenckie – odbywają się co 5 lat, poprzez głosowanie.
9. Imię Marszałka Piłsudskiego.
10. Jest nim "Mazurek Dąbrowskiego".

Hasło: _____

Kasztanka,

czyli ulubiona klacz marszałka Piłsudskiego

Dumna i szlachetna, przedstawiana zawsze u boku Józefa Piłsudskiego, jednego z głównych architektów niepodległości. Marszałka Piłsudskiego, bo o nim tu mowa, zapewne większość czytelników zna. Ten artykuł jednak poświęcony historii tytułowej Kasztanki, ulubionej i cenionej klaczy Piłsudskiego.

Fantazja, bo tak początkowo miała na imię, przyszła na świat w 1909 lub 1910 roku w folwarku należącym do hrabstwa Romerów w Czaplach Małych (wieś w województwie małopolskim). Miała jasnokasztanową maść z charakterystyczną białą łysiną, niewysoka, bo mierzyła tylko 150 centymetrów wzrostu.

Jak Fantazja trafiła do swojego znanego właściciela?

W sierpniu 1914 roku w okolicach folwarku znaleźli się strzelcy z I Brygady Legionów Polskich. Maria, córka hrabiego Romera i sam hrabia poczuli, że z czystego patriotycznego obowiązku powinni oddać Pierwszej Kompanii Kadrowej kilka ze swoich wierzchowców. W ten sposób Fantazja i parę innych koni ze stadniny Romerów trafiły pod skrzydła Piłsudskiego. Marszałkowi od razu spodobała się klacz, jednak jedynej rzeczy, której nie lubił to było jej imię. Obawiał się on żartów typu: „Piłsudski zdobywa niepodległość z Fantazją”. Przyznajcie, byłoby to dość zabawne. Dlatego teraz mówimy o Kasztance.

Zachowanie Kasztanki na polu bitwy (i nie tylko)

Kasztanka, z racji, że przed tym jak trafiła do Legionów mieszkała na wsi, nie była przyzwyczajona do odgłosów bitwy. W związku z tym nienawidziła hałasów strzelającej artylerii oraz ludzi wiwatujących na cześć jej właściciela. Marszałek musiał ją bardzo często uspokajać, gdy przestraszona, po prostu zatrzymywała się lub próbowała uciekać.

Ostatnie chwile

Ostatni raz Kasztanka wystąpiła oficjalnie 11 listopada 1927 roku podczas defilady na Placu Saskim w Warszawie. Dziesięć dni po uroczystościach niepodległościowych przetransportowano ją do Mińska Mazowieckiego. Niestety podróż miała tragiczne skutki. Podczas transportowania klacz doznała poważnych urazów wewnętrznych. Od razu na po przyjeździe jej stan pogorszył się tak, że nie potrafiła ustać na nogach, więc wezwano weterynarzy. Pomimo wysiłków, lekarzom nie udało się uratować Kasztanki. Klacz odeszła dwa dni później, 23 listopada 1927 roku. Sekcja wykazała, że miała pęknięte dwa kręgi grzbietowe. Szczątki Kasztanki zostały pochowane na terenie zajmowanym przez 7 Pułk Ułanów Lubelskich. Dokładne miejsce pochówku nie jest znane, jedyne co zostało to pamiątkowy głaz z napisem „Tu leży Kasztanka, ulubiona klacz bojowa Marszałka Piłsudskiego”.

Aleksandra Prysłowska, kl. 8b

Źródła:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Kasztanka#cite_note-1
<https://equista.pl/editorial/1366/niezwykle-konie-kasztanka-klacz-marszalka-jozefa-pilsudskiego>
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c7/J%C3%B3zef_Pi%C5%82sudski_na_kasztance.jpg
<https://equista.pl/content/full/c736e547535c0349f46b3003a2e817ba.jpg>

Józef Haller (1873-1960)

pochodził z arystokratycznej rodziny z Małopolski. Służył w wojsku austriackim, później działał w ruchu harcerskim i w Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół”. Po powstaniu Legionów stanął na czele II Brygady. Od 1918 r. Haller był dowódcą II Korpusu Polskiego na Ukrainie.

Po rozbiściu oddziału przedostał się do Murmańska na pokładzie okrętu „City of Marseille” i przez Szkocję udał się do Francji. Do Paryża dotarł 13 lipca. Wtedy to Roman Dmowski, stojąc na czele Polskiego Komitetu Narodowego (PKN) powiedział; „Haller spadł nam jak z nieba”. Haller został dowódcą powstającego wojska polskiego. Był to początek słynnej „Błękitnej Armii”, (nazwa pochodziła od koloru mundurów), która pod dowództwem Hallera walczyła z Niemcami na froncie zachodnim.

Zaprzysiężenie Hallera na naczelnego wodza odbyło się w strefie frontowej w Nancy 6 października. Przysięga była stylizowana na przysięgę Tadeusza Kościuszki na rynku krakowskim w 1794 r. Brzmiała następująco:

„Przysięgam przed Panem Bogiem Wszechmogącym w Trójcy św. jedynym, na wierność Ojczyźnie mojej, Polsce, jednej i niepodległej, przysięgam, iż gotów jestem życie oddać za świętą sprawę jej zjednoczenia i wyzwolenia, bronić sztandaru mego do ostatniej kropli krwi, dochować karności i posłuszeństwa zwierzchności wojskowej, a w całym postępowaniu moim strzec honoru żołnierza polskiego”.

Armia Polska we Francji, zwana „Błękitną Armią”, była największą polską formacją zbrojną na emigracji w czasie I wojny światowej. Siedemdziesiąt tysięcy ochotników przybyło do Francji, by walczyć o wolność ojczyzny. Dzięki wyszkoleniu, które otrzymali, a także świetnemu sprzętowi i uzbrojeniu, stali się wielkim wsparciem dla powstającego w niepodległej Rzeczypospolitej Wojska Polskiego.

Kiedy wiosną 1919 r. Błękitna Armia dotarła do Polski, generała witano jak bohatera narodowego. Na czele Błękitnej Armii gen. Haller w maju i czerwcu 1919 r. ostatecznie rozbił siły ukraińskie okupujące znaczne obszary Małopolski Wschodniej. Przyłączył Pomorze Gdańskie do Polski. 10 lutego, Haller w Pucku symbolicznie zaślubił Polskę z Bałtykiem. Tego dnia w Pucku generał Józef Haller, dowódca Frontu Pomorskiego, wrzucił do morza platynowy pierścień, symbolizujący powrót Polski do Bałtyku. *„Oto dzisiaj dzień czci i chwały! Jest on dniem wolności, bo rozpostarł skrzydła Orzeł Biały nie tylko nad ziemiami polskimi, ale i nad morzem polskim. Naród czuje, że go już nie dusi hydra, która dotychczas okręcała mu szyję i piersi. Teraz wolne przed nami światy i wolne kraje”* - przemawiał generał Józef Haller. W czasie Wojny polsko-bolszewickiej, wobec wielkiej kontrofensywy bolszewickiej i przełamania frontu pod Kijowem nastąpił gwałtowny odwrót Polaków, którzy nie byli w stanie powstrzymać rozpędzonego wroga.

c.d. Józef Haller

W tej sytuacji konieczne stało się zmobilizowanie świeżych sił, zdolnych do stawienia skutecznego oporu Armii Czerwonej. Zadania sforsowania takiego oddziału podjął się właśnie „Błękitny generał”, który latem 1920 r. został dowódcą Armii Ochotniczej. Miała ona zostać skierowana na przedpola Warszawy. Formowanie armii rozpoczęte na początku lipca 1920 r., w ciągu miesiąca zaowocowało zaciągiem 105 tysięcy żołnierzy. W szeregi nowej armii gen. Hallera wstępowały masowo studenci, uczniowie, robotnicy, chłopci, urzędnicy, ziemianie. Zaciąg wspierały wszystkie polskie partie polityczne - od endecji do socjalistów - za wyjątkiem komunistów z KPRP, którzy otwarcie sprzyjali Armii Czerwonej. Widziano w Hallerze wodza "płomiennego i stanowczego", autentycznie mobilizującego młodzież do walki.

10 sierpnia - w przededniu decydującego starcia z nadciągającymi bolszewikami - gen. Haller objął dowództwo całego Frontu Północno - Wschodniego z zadaniem powstrzymania bolszewików pod Warszawą. Udało się to m. in. dzięki możliwości wykorzystania Armii Ochotniczej. Hallerowi należy zawdzięczać kierowanie tym wielkim i niepowtarzalnym wysiłkiem mobilizacyjnym i nadanie mu moralnej siły, która zadecydowała o determinacji, jaką jednostki ochotnicze zademonstrowały w walkach 14-15 sierpnia na przedpolach stolicy.

Coraz bardziej skonfliktowany z Piłsudskim, w 1926 r. potępił przewrót majowy i został przeniesiony w stan spoczynku. W czasie II wojny był członkiem rządu emigracyjnego.

Do Polski nie wrócił, zmarł w 1960 r. w Londynie. Dzięki inicjatywie polskich harcerzy jego prochy wróciły 23 kwietnia 1993 r. do Polski i spoczęły w krypcie w kościele garnizonowym św. Agnieszki w Krakowie.

Maciej Bartosz-Białoskórski, kl. 6c

Źródła:

- 1) S. Aksamitek, *General Józef Haller, zarys biografii politycznej*, Wydawnictwo „Śląsk” 1989.
- 2) J. Wieliczka- Szarkowa, *Żołnierze niepodległości 1914-1918*, Wydawnictwo AA, Kraków 2013.

Zaślubiny Polski z morzem - generał Józef Haller rzuca pierścień

„SZKOŁA W DOMU”

ROZDZIAŁ II

Dzisiaj jest już środa. Wojtek wstał 20 minut przed ósmą, żeby się wyrobić z odrobieniem lekcji.

- No dobra, co na dzisiaj było zadane... – powiedział Wojtek logując się na Librusa.
- Matma, strona 24. w podręczniku plus ćwiczenia ze strony 16. – mówił z zaangażowaniem Wojtek.
- Polski, strona 30. w podręczniku oraz zadanie 3. ze strony 31. – kontynuował. Mówił też coś o biologii, przyrodzie i angielskim, ale z mniej zestresowanym głosem, ponieważ miał zadane prace domowe z tych przedmiotów dopiero na jutro, albo na za tydzień. Ale Wojtkowi oczywiście zdarzyła się praca domowa z informatyki... Na dzisiaj trzeba było przygotować prezentację na temat uczenia się w domu. I wtedy się zaczęło:
- No nie! – Krzyczał Wojtek.
- Czemu znowu zapomniałem o tej pracy domowej z informatyki! – Obwinał się. Ale po pięciu minutach spojrzął na zegarek:
- Zaraz, zaraz... - Wojtek nie mógł uwierzyć w to, co widział. A co widział?
- Jest nie 7:40 ale 6:40! – Krzyczał z radości Wojtek. A to, że miał godzinę więcej na zrobienie prezentacji, było po prostu cudem. Już włączał program do prezentacji, zastanowił się jak to zrobić, coś wygooglował, przeciągnął jedno zdjęcie, drugie zdjęcie, coś dopisał, zamalował, znowu przeciągnął zdjęcie i po godzinie prezentacja była gotowa.
- Uff! – z radości sapnął – Nie pozostało nic innego jak tylko zrobić matkę, polski i był gotowy na dzień nauki. Gdy skończył zadania z 2 przedmiotów, poszedł do kuchni coś zjeść. I tam zastała go mama...
- Cześć synku – powiedziała niezbyt zadowolona.
- Coś się stało? – spytał zdezorientowany Wojtek.
- Czemu wyglądasz na niewyspanego? – Spytała mama.
- Bo wstałem wcześniej aby odrobić pracę domową – powiedział Wojtek.
- Ojeju, to bardzo dobrze. Ale szkoda, że nie zrobiłeś tego wczoraj po lekcjach – powiedziała mama zupełnie innym tonem.
- A myślałaś, że co robiłem? – Spytał Wojtek.
- Sądziłam, że grałeś w jakąś grę komputerową – powiedziała mama pijąc kawę.
- Oj muszę już iść do lekcji – odparł Wojtek i wrócił do pokoju. I reszta dnia minęła mu spokojnie. Nie dostał nieprzygotowania. Ba! Nawet dostał 5 z informatyki. Dostał piątkę, bo pani wydawało się, że robił to na ostatnią chwilę...

Kajetan Miciński-Byrski, kl Vb

Pozytywne fakty na pocieszenie

1. Krótkie dni to dłuższe noce – możemy dłużej spać.
2. Można już odliczać dni do przerwy świątecznej.
3. Już niedługo zaczniemy robić pierniki.
4. Jest zimno, ślimaków już nie ma a przylecą sikorki i gile.
5. Widziałeś już dzisiaj dwie sroczki? Jak nie to szukaj drugiej! Przynoszą szczęście (a nie kradną klejnoty).

Urszula Bojakowska, kl. Vb

Budowa niepodległej II RP

-pierwsze ośrodki władzy i pierwsze akty prawne

W 1918r. Rada Regencyjna powierzyła Józefowi Piłsudskiemu dowództwo nad Polską Siłą Zbrojną. Tego też dnia oswobodzono Warszawę z rąk niemieckich. Był to wielki sukces Piłsudskiego. Na mocy podpisanego w tym czasie porozumienia Niemcy mieli opuścić tereny Królestwa Polskiego, przy tym zostawiając na jego terenach znaczną część swojego uzbrojenia. Umowa ta obowiązywała również niemieckie garnizony stacjonujące na północno wschodnich terenach RP. 14 listopada Rada Regencyjna przekazała Piłsudskiemu władzę polityczną. Podporządkował mu się również rząd Daszyńskiego. W tym czasie Polska Organizacja Wojskowa rozpoczęła proces przejmowania władzy z rąk niemieckich. We wszystkich ośrodkach powstającej władzy polskiej zgadzano się na to, aby to Józef Piłsudski przejął zwierzchnictwo nad Państwem, wyjątkiem była Wielkopolska. Przemawiała za tym jego działalność na rzecz niepodległości, ale też sympatia jaką był darzony przez ludzi. 16 listopada Piłsudski wysłał telegram do rządów państw uczestniczących w I wojnie światowej, również do państw neutralnych. Zawiadomił o powstaniu niepodległego państwa polskiego. Dwa dni później powołał do działania pierwszy rząd Rzeczypospolitej polskiej. Piłsudski został tymczasowym Naczelnikiem państwa. Premierem pierwszego rządu został Jędrzej Moraczewski. 22 listopada Piłsudski i Moraczewski wydali dekret dotyczący ustanowienia najwyższej władzy reprezentacyjnej. W czasie kilku dni zostało wydanych jeszcze kilka dekretów dotyczących m.in. wyborów, w których każdy wyborca był równy i sejmu, który miał zostać wybrany według ordynacji pięcioprzymiotnikowej. 26 stycznia 1919 odbyły się pierwsze wybory do Sejmu Ustawodawczego. Związek Ludowo-Narodowy wygrał, na dalszych miejscach uplasowały się takie partie jak PSL Piast i PSL wyzwolenie i PPS. 20 lutego wprowadzono tzw. małą konstytucję na jej mocy najwyższym przedstawicielem Rzeczypospolitej był Naczelnik Państwa, którym pozostał Piłsudski.

Michał Garbarczyk, kl. 8b

Źródła:

<https://www.polska1918-89.pl/budowa-niepodleglej-polski1918%E2%80%93931921,21.html>

Jak wiemy z lekcji historii, odzyskanie przez Polskę niepodległości było procesem stopniowym i dlatego trudno przypisać jeden dzień w 1918 r., w którym kraj stał się wolny. Do 1936 r. Święto Niepodległości obchodzono 7 listopada – na pamiątkę utworzenia Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej. Dopiero w 1937 r. przesunięto obchody na 11 listopada. Tego dnia w 1918 r. Józef Piłsudski został Naczelnym Dowódcą Wojsk Polskich.

Warto powiązać ten dzień z jeszcze jednym wydarzeniem. 11 listopada 1918 r. Ignacy Jan Paderewski podjął decyzję o powrocie z USA do Polski, by po otrzymaniu poparcia prezydenta Stanów Zjednoczonych i przywódców europejskich utworzyć rząd polski. Był już wtedy uznanym pianistą i kompozytorem.

Ale po kolei. Ignacy Jan Paderewski urodził się w 1860 r. w Kuryłówce na Podolu (dziś Ukraina). W latach 1872–1878 zdobył wykształcenie w warszawskim Instytucie Muzycznym. Studiował grę na fortepianie. Zachowały się wspomnienia przyjaciół, w których pisali, że Paderewski potrafił ćwiczyć przez 12 godzin dziennie. Po studiach w Warszawie doskonalił warsztat muzyczny w Berlinie. Szybko zyskał sławę świetnego pianisty. Występował w najświetniejszych salach koncertowych. W Londynie grał dla angielskiej królowej Wiktorii. W 1902 r. w Metropolitan Opera w Nowym Jorku miała miejsce prapremiera opery jego autorstwa pt. „Manru”. Do dziś to jedyna opera skomponowana przez Polaka, która została wystawiona w tej słynnej instytucji muzycznej.

My skupmy się jednak na jego działalności politycznej i niepodległościowej. Po wybuchu I wojny światowej zaczął prowadzić szeroką działalność dyplomatyczną na rzecz Polski i Polaków, wykorzystując swą popularność na Zachodzie. Paderewski zbierał m.in. fundusze na pomoc ofiarom wojny. Na tym polu współpracował m.in. z Henrykiem Sienkiewiczem.

Pod jego bezpośrednim wpływem prezydent Woodrow Wilson umieścił w swoim ultimatum uzależniającym podpisanie przez Stany Zjednoczone traktatu wersalskiego 13. punkt domagający się zgody stron traktatu na suwerenność Polski – dzięki któremu w traktacie zapisano utworzenie niepodległego państwa polskiego. Na temat przyszłości Rzeczypospolitej rozmawiał m.in. z rządami Francji i Anglii. Reprezentował Polskę na konferencji pokojowej

Ignacy Jan Paderewski

- jeden z ojców niepodległej Polski

w Paryżu, zakończonej podpisaniem traktatu wersalskiego. Od początku 1919 r. sprawował funkcje premiera i ministra spraw zagranicznych RP. Paderewski wiedział, że jego gabinet ma charakter przejściowy, dlatego w grudniu 1919 r. podał się do dymisji. Następnie wyjechał do Szwajcarii. Chciał odpocząć od polityki. Powrócił jednak do Polski w kulminacji wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. Został wysłannikiem rządu polskiego do Ligi Narodów.

Po roku 1920 rozczarowany polityką zajął się działalnością muzyczną. Zamieszkał w Riond-Bosson w Szwajcarii. Po wybuchu II wojny światowej powrócił do polityki. Organizował pomoc dla ofiar wojny w Polsce. Słał memoriały do polityków, apelował za pośrednictwem radia. Spotykał się z polskimi politykami. We wrześniu 1940 r., ze Szwajcarii wyjechał do Stanów Zjednoczonych. W 1941 r. odbyły się tam „Dni Paderewskiego”. W ich ramach zorganizowano około 6 tys. koncertów na cześć artysty, z których dochód został przeznaczony przede wszystkim na pomoc dla Polski. Paderewski, pomimo podeszłego wieku, cały czas był aktywny politycznie. Zmarł w Nowym Jorku w czerwcu 1941 r. na zapalenie płuc.

Przed śmiercią w swoim testamencie napisał: „Wszystkich, którym niechcący i niesłusznie sprawiłem przykrość lub też ich obraziłem mimowolnie - pokornie przeproszam, przyjaciółom serdecznie wdzięczny, do wrogów nie mam żalu. Krzywdy doznane, a doznałem ich wielu, po chrześcijańsku przebaczam. Nie mogę tylko przebaczyć tym pysznym i nieszczelnym, co myśląc jedynie o korzyściach osobistych i wywyższeniu własnym, prowadzili i prowadzą Ojczyznę do zguby, a Naród do upodlenia”.

Karol Makuch, kl. 8a

Źródła:

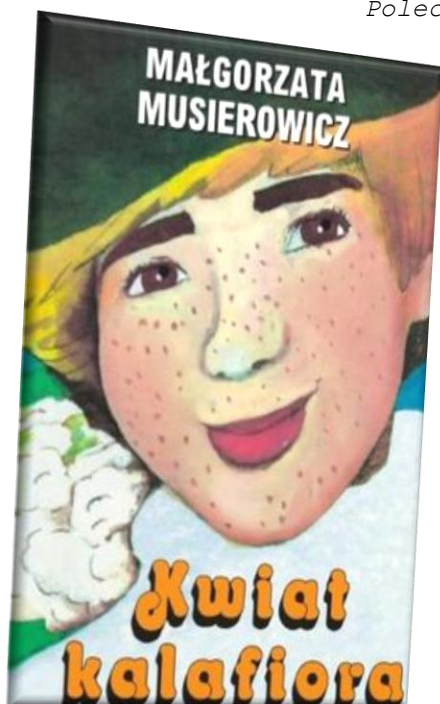
Drozdowski Marian Marek, „Ignacy Jan Paderewski. Zarys biografii politycznej”, Warszawa 1986, Perkowska-Waszek Małgorzata, „Ignacy Jan Paderewski o sobie. Zarys biografii wzbogacony listami artysty”, Tarnów-Kąsna Dolna 2004, <https://culture.pl/pl/tworca/ignacy-jan-paderewski>, https://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Jan_Paderewski, Polona.pl

RECENZJA

Seria Książek „Jeżycjada” napisana przez Małgorzatę Musierowicz to saga rodziny Borejków i jej znajomych. Głową rodziny jest Ignacy Borejko, jego żoną jest Melania Borejko, mają cztery córki: Gabrielę, Idę, Natalię oraz Patrycję. W kolejnych tomach są przedstawiane historie członków rodziny i ich przyjaciół. Opowieść rozgrywa się w Poznaniu. Każdy tom ma głównego bohatera, z którym przeżywamy jego rozterki, przy okazji dowiadujemy się o losach reszty członków rodziny i znajomych, na tle ostatnich czterdziestu lat Polski. Seria jest tak napisana, że czuję się jakbym naprawdę poznała te postacie, lubię je i rozumiem. Niektórzy przypominają mi moich znajomych. Każdy tom czytam z wielkim zainteresowaniem, ponieważ dowiem się co słychać u moich przyjaciół i poznam nowych. Polecam,

Ula Bojakowska kl. 5b

KRZYŻÓWKA BIAŁO-CZERWONA

1. Polska odzyskała w roku 1918
2. Powiewa na masztach.
3. Popularna nazwa znaku Polski Walczącej.
4. Reduta ...
5. Wielki pianista, premier Polski ... Paderewski.
6. Polski skauting.
7. Zbrojny zryw patriotyczny.
8. Pieśń narodowa.
9. Polski miecz koronacyjny.
10. Roman ... działacz niepodległościowy, przywódca Narodowej Demokracji.

Ula Bojakowska kl. 5b